5 BANI EXEMPLARUL.—ANUL XXXIV. — N-rul 270

Ediția de seară

JOUI 29 (12) SEPTEMBRIE 1916

ABONAMENTE
ROMÂNIA | STRĂINĂTATE
Lei 4,85 — 3 luni — Lei 10.—
9,15 — 6 luni — 20.—
18.— — Un an — 40.—

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
Redacția și Administrația: București, str. Brezoianu, 11

ANUNCIURI
PAGINA III
Linia corp. 7 Bani 60
Idem pag. II „ 50
Inserții și reclame 3,50 linia

Fondator:
LUIGI CAZZAVILLAN

Directori:
VIRGIL N. DĂRĂSCU și STELIAN POPESCU

BOMBARDAREA VIDINULUI

Lupte pe tot frontul de Nord și Nord-Est

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

MARELE CARTIER GENERAL

Comunicat oficial No. 45

Din 28 Sept. 1916, ora 7 dim.

FRONTUL de NORD și NORD-VEST

Inamicul atacă pe tot frontul.

In Căliman, acțiuni de artilerie.

Trupele noastre se retrag pe malul drept al Mureșului și pe cel stîng al Oltului.

In Valea Buzeului, după lupte vii, trupele noastre s'au retras spre vama Crasna.

In Valea Târlangei (Tetrang) s'a respins ușor un atac inamic la Osancz.

In valea Temeș, trupele noastre ocupă pozițiunile la nord de Predeal. La Molciu (Nord Est de Giuvala), s'a respins sîngeros un atac inamic.

La Câineni și pe înălțimile spre est și vest de această localitate, acțiuni de artilerie.

Pe înălțimile dela est de Jiu am progresat.

La vest de Jiu am oprit un atac al inamicului venind din Câmpul-lui-Neagu.

Pe frontul Orșovei, schimb de focuri de artilerie.

FRONTUL DE SUD

Artileria noastră a bombardat Vidinul, unde a provocat incendii serioase; pe restul Dunării, schimb de focuri de artilerie.

In Dobrogea, nimic nou.

Atacuri aeriene

Aeroplane inamice au aruncat bombe în Constanța și în orașele de pe malul Dunării.

Cum e superzeppelinul
doborît pe coasta engleză

Londra, 25.— Corespondentul agenției „Reuter" face următoarea descriere a superzeppelinului doborît pe țărmul sud-vestic al Angliei și al cărui echipagiu a fost făcut prizonier:

„Ceea ce izbește mai mult, la prima vedere, e faptul că această massă imensă a putut să se coboare în asemenea condițiuni. O cercetare mai amănunțită însă arată că scheletul e extraordinar de ușor.

Acest superzeppelin poartă marca „L. 33" și e una din aeronăvile cele mai mari întrebuințate azi.

El e de construcțiune recentă; are patru compartimente cuprinzînd 6 motoare „Mercedes" de câte 240 cai, producând 1800 mișcări pe minut și punînd în acțiune 6 belice.

Transporta 2000 galoane petrol în diferite rezervorii. Anvelopa-i enormă cuprindea 56.628 metri cub de gaz. Avea 60 de lansatoare de bombe.

Cabinele de radio-telegrafie erau adevărate cutii de bumbac, negreșit în scop de a se obține tăcerea de care manipulanții aveau nevoie.

Ofițerul comandant a declarat că superzeppelinul are o lungime de 200 metri; greutatea totală îi e de 50 tone, în mijlociu, cuprinzînd și echipagiul de 22 oameni.

Se crede că pentru construirea lui e nevoie cam de 1 an de zile; costul trebuie să i se ridice cam la 3 milioane.

Armamentul îi era constituit, în afară de cele 60 lansatoare de bombe, din 8 tunuri, din cari 5 „Maxim". (Reuter).

* * *

Planul austriac pentru iarnă

Paris, 27.— O telegramă din Roma spune că austriacii ar pregăti o mare ofensivă pe frontul italian, cu toată dorința autorităților ungare care ar voi ca toate sforțările să fie făcute în contra Carpaților din Transilvania. Se prevede în cercurile militare italiene o campanie de iarnă activă în Trentin. (Agenția Radio).

* * *

Ofensiva franco-engleză

Atacuri germane respinse

Paris, 27. — Pe Somme, activitate a artileriei franceze și a ripostelor inamicului, mai cu seamă în regiunea de la sud-vest de Barleux și cea de la Belloy și Deniecourt. Un atac german, dat dimineața de pe o înălțime a pădurei Saint Pierre-Waast, la est de Rencourt, a fost respins cu granate. Ceva mai tîrziu o recunoaștere, care eșia din păduricea de la nord de Bouchavesnes a fost respinsă de focurile mitralierelor franceze.

Nimic de semnalat pe restul frontului.

Inaintarea englezilor la Varlencourt

Poldhu, 27. — Comunicatul englez de azi după amiazî, arată că în timpul nopței trupele noastre au făcut progrese întărind pozițiuni la est de Le Sars în direcțiunea Varlencourt. Am împrăștiat cu succes gaze în diferite puncte dealungul frontului la nord de Ancre. Inamicul a răspuns foarte slab și patrulele noastre au putut înainta în tranșeele lui și a scăpa prizonierii.

Au întreprins cîteva raiduri aeriene.

Marile pierderi germane

— *Radiogramă* —

Lyon, 28.— Ziarul „Newyork Tribune" reproduce declarațiile următoare ale medicului american, dr. F. Buchmann, care în timpul ultimelor șase luni a servit în diferite spitale germane de evacuare pe frontul de Vest după lupta dela Somme. Numărul răniților a fost atât de mare încât era aproape cu neputință să-i îngrijească pe toți. Un ofițer de stat-major german i-a spus că erau zilnic peste 15 mii de răniți cari nu puteau fi trimiși în spatele frontului din cauza lipsei mijloacelor de transport.

Raidurile avioanelor navale

Londra, 25.— Comunicatul amiralității engleze descrie astfel numărul raidurilor avioanelor navale dintre 13 și 22 Septembrie:

Cartierul general al diviziei a X-a bulgară, dela Badesili-Siftlic, a fost atacat cu succes. După aceasta zisul cartier general a fost mutat în altă parte.

„Peste trei zile, avioanele descoperiră noua pozițiune a cartierului general, îl atacară iarăși și provocară o explozie mare și mai multe incendii".

„Alte atacuri au fost făcute în contra unor transporturi pe drumul Dramei, în contra căii ferate și 'n contra unor coloane aflate 'n mers".

„Pretutindenea rezultatele au fost excelente". (Reuter).

Inaintarea aliaților pe frontul Sommei

Londra, 25.— După un comunicat oficial din 24 curent, inamicul a întreprins un violent contraatac, împotriva pozițiunilor dela nord de Lesboeufs.

In celelalte părți, ne-am consolidat în terenul cucerit.

Lesars e acum complet în mîinile noastre; am luat acolo 500 de prizonieri.

La nord și la nord-est de Courcelette am înaintat considerabil, cu tot contraatacul vrăjmașului.

In regiunea Auquassart-Giveny și Loods am operat un raid fericit.

Operatiunile armatei
italiene

Coltano, 27—Pe întregul front activitatea artileriei inamice a fost în creștere (după cum s'a raportat) în special pe platoul Asiago și dealungul frontului Carnia de la But-ul de sus pînă la capul văii Pontebba. In regiunea muntoasă între Awisio și văile Vanoi Cismon au avut loc atacuri și contraatacuri precedate și sprijinite de bombardări extrem de violente. In seara de 25 Septembrie inamicul a atacat fără succes pozițiunile noastre de pe Gardinal și Busalta. In timpul nopței inamicul a mai dat un atac violent asupra înălțimei 2456, forțînd aripa noastră dreaptă să se retragă pe o scurtă distanță. Dar în dimineața zilei de 26 cînd trupele noastre au primit întăriri sprijinite de focul artileriei au respins pe inamic, alungîndu-l și pricinuindu-i grele pierderi. Vor urma detalii și asupra succeselor cîștigate de noi pe Costabella (valea san Pellegrino).

La 23 Septembrie alpinii noștri au capturat un tun de munte și 6 mitraliere precum și mari cantități de munițiuni. Acestea s'au îndreptat la timp contra inamicului.

Austriacii, retrăgîndu-se, au părăsit mari cantități de proviziuni și materiale.

Pe Carso în cursul micilor încăerări am luat 40 de prizonieri.

*

Aeroplanele inamice au aruncat bombe pe Grigno (valea Sugana), în vale Felle, pe Grado Lagoon, pe Monfalcone, Cervignano și Torrzuino cauzînd ușoare pagube.

* * *

Intrunirea parlamentului
englez

Paris, 27. — După o telegramă din Londra, parlamentul britanic se va întruni astăzi. El va examina noile credite ce trebue acordate. Se crede că acestea vor depăși suma de 6 miliarde 250 milioane de franci. (Agenția Radio).

GERMANIA A VOIT RAZBOIUL

— *Radiogramă* —

LYON, 28. — Depeșă din Washington: Ziarul democrat „Globe" recunoaște că Germania a declarat războiul cu gînduri de cîștiguri și cuceriri. Guvernul din Berlin a găsit mijlocul să convingă poporul că Germania era atacată de Rusia și că este silită să se apere. Toți germanii erau siguri că plecînd la război, vor căpăta glorie, teritorii noui și o enormă despăgubire de război.

Dacă guvernul ar consimți acum la pace, nici unul din acele scopuri n'ar fi atins și ar risca să stîrnească o mișcare populară ce ar putea fi fatală dinastiei, guvernanților și castei aristocratice și militare. De aceea cîrmuitorii, ca să nu-și piardă locul, vor urma lupta pînă la capăt.

* * *

Prizonieri de război
invalizi în Elveția

Roma, 25. — Ziarul „Bund" este informat că numărul prizonierilor de război invalizi internați în Elveția s'ar ridica, la 19.000, din cari 11.827 francezi, 4322 germani, 1607 belgieni și 1183 englezi. (A. T. I.)

* * *

Când se va deschide Sobrania

Paris, 27. — După o telegramă din Zurich, Sobrania se va întruni la sfîrșitul lunei. Sesiunea va fi foarte scurtă. Președintele consiliului va inaugura discursul său printr'o expunere politică, în cursul căreia va vorbi de chestiunea raporturilor ce există între Bulgaria și Grecia. (Agenția Radio).

PE FRONTUL RUS

Petrograd, 27. — Frontul de apus. — In direcția Wladimir Wolinsky în regiunea Zaturcy-Chelwow-Bubnow sunt lupte înverșunate. Inamicul a trecut la atac în regiunea spre răsărit de Chibalin dar a fost respins de focurile noastre. După o luptă parțială foarte înverșunată noi am luat aci o tranșee inamică mai avansată. La 21 Septembrie pe rîul Bistrița Zolotwinskaia în regiunea satului Dzminace o patrulă a unui dintre cele mai vestite regimente ale noastre s'a aruncat în spre tranșeele inamice și distrugînd întăriturile de sîrmă au sărit în tranșee crezînd să suprindă pe inamic nepregătit, dar inamicul avînd forțe mari a înconjurat pe îndrăzneții noștri și a prins 8 oameni cu sublocotenentul Wolosatow. O companie a fost trimisă în ajutorul patrulei dar n'a putut să treacă prin cercul care îi înconjura și s'a retras. In timpul de față, după niște informații primite de la un ofițer austriac dezertor, s'a aflat că sublocotenentul Wolosatow și acei 8 oameni de patrulă nu s'au predat ci s'au luptat cu forțe mult superioare pînă la cel din urmă om. Sublocotenentul Wolosatow și 7 oameni au căzut răniți mortal. Sublocot. Wolosatow a fost îngropat în satul Hiebowka pe teritoriul ocupat de inamic la 8 verste, la sud-vest de locul Bogorodoan pe rîul Bistrița Zolotwinskaia.

*

Frontul de Caucaz. — La Nognota și Chamirana armatele noastre de cercetare au avut niște acțiuni foarte reușite.

*

Dobrogea. — Armatele noastre s'au întărit eri în noile poziții ocupate.

*

Marea Neagră. — Torpiloarele noastre făcînd o incursiune la Simsun și Sinope au distrus 58 de vase cu pînză de diferite mărimi și au bombardat porturile aducînd cu ei la Sevastopol o șalupă cu 40 de prizonieri.

Scopul luptelor dela sud-vest

Paris, 27. — O notă oficioasă din Petrograd zice că luptele din ultimele zile, care s'au dat pe frontul rus de la sud-vest, au fost hotărîte de dorința de a da ajutor trupelor române. Operația din ultima săptămînă a reușit în mod strălucit, rușii făcînd 8000 de prizonieri. (Agenția Radio).

* * *

O misiune nord-americană
în Syria

Roma, 26. — Din Cairo: In urma intervențiilor celor mai stăruitoare din partea guvernului american, îngrijat de starea nenorocită a populațiilor creștine din Syria, guvernul otoman a primit luna trecută, ca o misiune americană să se ducă în Syria.

In acest scop crucișătorul nord-american „Desmoinss" a sosit la Alexandria, avînd pe bord misiunea sus pomenită: un număr oarecare de doctori și o mare cantitate de medicamente.

„Secolo XIX" e informat că guvernul din Washington a trebuit să amenințe Poarta cu trimiterea escadrei sale în fața porturilor din Asia Mică, ca să obție acest rezultat. (A. T. I.)

NOUL PREȘEDINTE
al consiliului japonez

Paris, 27. — După o telegramă din Tokio, contele Okuma, președintele consiliului demisionat, va fi probabil înlocuit prin baronul Kato. (Agenția Radio).

Raidul dela Essen

Paris, 27. — Stricăciunile provocate la Essen în ziua de 23 Septembrie de doi aviatori francezi, au fost foarte importante. Orașul a fost izolat pînă la dispariția completă a oricărui semn de bombardare. (Agenția Radio).

Pe frontul macedonean

Cum e compus frontul Aliaților

Roma, 26.— După criticul militar al lui „Corriere della Sera", ca să urmărim cu înlesnire operațiunile pe frontul macedonean, trebue să avem în vedere următoarele amănunte: Aripa stângă, dela Lacul Presna până la lanțul munților Niozo, e ținută de trupele franco-ruso-sârbe. Pe centrul, reprezintat de frontul dela Doiran, operează italienii și englezii împreună cu câteva alte formațiuni din trupele aliate. Insfârșit aripa dreaptă (frontul de pe Struma) e compusă pe dea întregul din trupe britanice. (A. T. I.)

Luptele din jurul Monastirului

Roma, 26.— „Le Matin" anunță că trupele aliate, printr'o mișcare de învăluire la vest de Kauali, mai câștigă teren înspre Monastir. In ziua de 22 Septembrie detașamente din trupele aliate ajunseseră chiar la un chilometru și jumătate de mahalalele orașului. E explicabil, prin urmare, ca bulgarii să facă cele mai mari sforțări ca să apere împrejurimile Bitoliei care este așa de aproape amenințată. (A. T. I.)

Succesele trupelor aliate

Paris, 25.— La 24 a. c., pe Struma, a fost o întoarcere violentă a ofensivei bulgare, respinsă însă de englezi. Nevoljen s'a ocupat îndată.

In regiunea lacului Putcoro, italienii au reluat ofensiva.

Ofensiva sîrbă se desvoltă în înălțimile dela Vetrenic. Elementele înaintate au ajuns în valea Belaveda.

Pe Cerna și la vest, vii acțiuni de artilerie. Trupele franceze au ocupat un punct important pe malul lacului Presba. (Havas).

*

Londra, 26.— Mare activitate de artilerie pe frontul Doiran. Un aeroplan inamic a fost silit să se coboare în liniile sale. Inamicul s'a mișcat și el.

Pe frontul Strumei, s'a numărat, în apropiere de liniile Aliaților, 1.500 cadavre bulgare. (Reuter).

* * *

Șase vase scufundate de un submarin

— Sute de înecați —

Londra. 27.— Submarnul U 53, care a intrat în Newport Rhode Island, ține pînă acum recordul a 6 victime. Telegramele de astăzi ne arată că el a torpilat și într'unele cazuri chiar a scufundat următoarele vase: „Strathdene" 4321 tone, „Wespint" 3847 tone, „Stephano" 3449 tone, „Kingston" 6564 tone, „Blochmersdjik" și „Christian Haudsen" 4224 tone.

Una dintre telegrame arată că subm. U 53 era în legătură cu două sau mai multe submarine, și că numai 256 de supraviețuitori din vapoarele scufundate au putut să ajungă pînă în Newport.

Dacă U 53 s'a aprovizionat în portul american, o situațiune dificilă ar fi creată între Germania și Statele Unite. Se mai comentează că vasul n'ar fi fost așa de grăbit să uzeze de torpile, dacă n'ar fi putut pune bază pe America.

* * *

Divorțul marei ducese
Olga Alexandrowna

Paris, 27. — O telegramă din Petrograd anunță că Sfîntul Sinod a pronunțat divorțul între marea ducesă Olga Alexandrovna și prințul Petru Oldenburg. El a autorizat pe marea ducesă de a contracta o nouă căsătorie. (Agenția Radio).

* * *

Situația în Carpați și în Balcani
după colonelul Barone

ROMA, 25. — Cunoscutul critic militar, colonelul Barone examinează situația militară a României într'un articol din care extragem următoarele:

Românii au intrat în luptă avînd de realizat un obiectiv național bine hotărît. Românii singuri nu pot să exercite o puternică amenințare în Transilvania și totdeodata să-și acopere spatele din partea Bulgariei, sau dimpotrivă, să se lupte în contra bulgarilor și să-și acopere spatele din partea Carpaților. De aci, necesitatea unui concurs militar direct al rușilor. Se asigură că vreo cîteva zeci de mii soldați ruși și sîrbi ar apăra frontul dobrogean. Credem însă că e vorba numai de primul contingent al trupelor ruse care sunt chemate să colaboreze cu românii la îndeplinirea sarcinei strategice ce le este încredințată. Cea mai mare parte din armata română va trebui să atace și să ție piept austro-ungaro-germanilor pe granița transilvăneană, pe cind rușii vor îngriji să le păzească spatele în spre Dunăre, coordonînd acțiunea lor cu cea ofensivă, a generalului Sarrail. Neutralizarea și zădărnicirea nouilor forțe dușmane trimise în spre Carpați va fi cu putință dacă înaintarea rușilor în contra Bulgariei se va face cu forțe corespunzătoare și dacă generalul Sarrail va aplica o presiune viguroasă.

(A. T. I.)

Nu vorbiți de chestii militare, nu răspândiți știri false și lăsați strategia pe seama celor chemați.

Spionii mișună în toate părțile și se folosesc de cele mai mici indiscreții.

Revolutia din Grecia

Guvernul provizoriu la Salonic

Paris, 27.— Guvernul provizoriu se va instala la Salonic, unde se va întruni Camera aleasă în Iunie 1915. (Agenția Radio).

Noul minister grec

Paris, 27. — Regele a însărcinat pe d. Spiridon Lambros, profesor de istorie la universitatea din Atena, cu misiunea de a forma cabinetul. D. Lambros și-a rezervat răspunsul pe a doua zi. (Agenția Radio).

Baterii turcești bombardează torpiloare grecești

Paris, 27. — O telegramă din Atena spune că în strîmtoarea Chio bateriile turcești au bombardat torpiloarele grecești care escortau pe Venizelos. Un obuz era să cadă pe puntea comandantului vasului pe care se afla președintele consiliului provizoriu. (Agenția Rdio).

* * *

Norvegia și Germania

Paris, 27. — Guvernul norvegian a interzis exportul nichelului în Germania. El speră că în urma acestei măsuri Germania își va modifica conduita față de vasele norvegiene. Norvegia fiind ultima țară de unde ea poate exporta încă nichel. (Agenția Radio).

* * *

Shackleton pleacă
în ajutorul camarazilor săi

Paris, 27. —Exploratorul Shackleton va părăsi Valparaiso, mergînd în spre Australia, unde va lua comandamentul unei expediții organizate spre a salva pe camarazii săi rămași în pierzanie în regiunea polară antarctică. (Agenția Radio).

* * *

Imprumutul francez

Paris, 27. — Subscrierile la împrumut continuă a se îngrămădi în bănci. Ele întrec toate prevederile. Printre subscrierile recente se semnalează un contingent apreciabil provenind de la soldații și ofițerii ruși veniți în Franța, să lupte pe front. (Agenția Radio).

*

Paris, 27. — O telegramă din Geneva anunță că ghișeurile băncilor elvețiene deschise pentru împrumutul francez, au primit un mare număr de subscrieri. E curios de remarcat că printre subscriitori se găsesc personalități cunoscute ca reprezentînd interese germane. Aceasta este o dovadă de încrederea germană în soliditatea finanțelor franceze. Faptul e foarte remarcat. (Ag. Radio).

Noul ordin militar «Mihai Viteazul»

S'a înființat un ordin militar de război care va purta numele Ordinul militar *Mihai Viteazul*.

Ordinul va avea trei clase, cu denumirea: clasa III, clasa II și clasa I.

El va fi conferit exclusiv pentru fapte excepționale de război ofițerilor, cari s'au distins în fața inamicului.

Nimeni nu poate căpăta o clasă superioară, dacă nu este decorat cu clasa III.

Clasele inferioare se vor purta și după conferirea unei clase superioare.

Ordinul constă dintr'o cruce de aur, smălțuită albastru închis.

Pe față la mijloc stă cifra regală în aur, iar pe revers „1916".

Deasupra crucei este așezată coroana regală.

Cavalerii clasa III-a se poartă pe partea stingă a pieptului atîrnată pe o panglică roșiu închisă, cu două dungi de aur largi de 3 mm. pe ambele margini.

Cavalerii clasa II, în dimensiune puțin mai mare, se poartă la gît atîrnată de aceeaș panglică.

Cavalerii clasa I vor purta, pe lîngă crucea clasa II, și aceeaș cruce fără coroană și fără panglică, în formă de placă, pe partea stîngă a pieptului.

Medalia *Virtutea Militară* de război va fi rezervată exclusiv gradelor inferioare și va fi conferite -n amîndouă gradele.

Pentru fapte meritorii în timpul războiului se vor conferi, atît ofițerilor combatanți cît și celor asimilați ordinele *Steaua României* și *Coroana României*, cu spadele încrucișate prin ramurile crucei; iar pentru grade inferioare medalia *Bărbăție și Credință*, cu spade încrucișate sub ramurile de laur.

* * *

Imprumutul german

Paris, 27. — In privința împrumutului al 5-lea german, se remarcat cum că majoritatea subscripțiilor marilor firme provin din titluri ale precedentului împrumut. Agrarienii și mica burghezie au subscris puțin. In cercurile financiare elvețiene s'au evaluat la 3 miliarde cheltuelile produse de emisiunea a 10 miliarde și jumătate de mărci. (Agenția Radio).

* * *

Călătoriile Kaizerul.

Paris, 27. — După o telegramă din Berna, kaizerul s'a dus la Kovel, unde a primit pe generalul Linsingen, care i-a făcut un raport amănunțit asupra operațiilor în curs. De acolo, kaizerul s'a dus la Vladimir-Volinski. (Agenția Radio).